

Švietimo Tarybos reikalavimai lituanistinėms mokykloms

Nuostatai priimti 2010 m., kovo 17 d. Švietimo tarybos posėdyje, vadovaujant pirmininkei Daivai Navickienei. Protokolas Nr. 34.

Nuostatai patvirtinti JAV LB Krašto valdybos posėdyje 2010 m., balandžio 5 d., vadovaujant pirmininkui Vytui Maciūnui.

Švietimo taryba įeina į JAV LB sudėtį. Jos pagrindinė paskirtis - telkti finansinę ir programinę/metodinę paramą jaunimo lituanistiniam mokymui.

Švietimo taryba 2010 m. kovo 17 d. posėdyje (Protokolas Nr. 34) patvirtino šiuos nuostatus, kurie buvo pristatyti ir patvirtinti JAV LB Krašto valdybos 2010 m. balandžio 5-tos dienos posėdyje (Protokolas Nr. xxx).

1. Lituanistinės mokyklos steigiamos lietuvių gyvenamuose telkiniuose, kur yra mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų.

2. Lituanistinių mokyklų tikslas – auklėti jaunąją kartą sąmoningais lietuviais, išmokyti juos lietuviškai kalbėti, skaityti, rašyti, kad jie pamėgtų lietuvių kalbą ir jos raštą; supažindinti juos su lietuvių tautos istorija, papročiais ir tradicijomis; **supažindinti juos su Lietuvos valstybės teisine struktūra, ekonomija ir tarptautiniais ryšiais**, kad jaunoji karta išlaikytų lietuviškumą ir galėtų puoselėti savus ryšius su Lietuva. Visa tai galima įgyvendinti su tėvų parama mokyklai ir pagalba vaikams.

3. JAV LB Švietimo tarybos remiamos lituanistinės mokyklos privalo:

- a) Turėti JAV federalinės valdžios registravimo numerį;
- b) Turėti JAV valdžios nepelno siekiančios organizacijos pripažinimą (pagal JAV valdžios 501c3 taisykles);
- c) Turėti įstatus, kurie yra suderinti su šiais reikalavimais;
- d) Laikytis šiuose reikalavimuose nurodytų nuostatų;

(Lituanistinės mokyklos gali naudotis JAV Lietuvių Bendruomenės ar JAV LB Švietimo tarybos federaliniu numeriu, jeigu jos yra JAV LB Švietimo tarybai pristačiusios notaro patvirtintus įstatus bei gavusios JAV LB raštišką įgaliojimą)

4. Lituanistinių mokyklų minimalūs reikalavimai:

- a) Išėiti bent 8 mokslo metų teikiamą programą; (pageidautina kad būtų 10-12 metų);
- b) Mokslo metai prasideda rugsėjo mėnesio pradžioje ir baigiasi gegužės/birželio mėnesį;
- c) Ne mažiau kaip 25 savaitgaliai pamokų per mokslo metus;
- c) Ne mažiau 4 valandų trukmės vieno savaitgalinio mokymo diena;
- e) Dėstomos temos:

Lietuvių kalba: kalbėjimas, skaitymas, rašymas ir kalbos supratimas;

Tėvynės pažinimas – Lietuvos istorija, Lietuvos geografija, lietuvių literatūra, bendruomenės pažinimas, lietuvių kultūra (šventės, papročiai, tradicijos, tautodailė, dainavimas, tautinis muzikinis lavinimas, tautiniai šokiai, žaidimai, rateliai, religijos Lietuvoje).

(Formalus ir neformalus religinis / moralinis ugdymas lietuvių kalba yra skatinamas ir gali būti įskaitomas)

5. Pradinės klasės: ikimokyklinė, parengiamoji, pirmą, antra, trečia, ketvirta, penkta ir šešta klasės.

- a) Į ikimokyklinio amžiaus klasę priimami vaikai ne jaunesni kaip 3 metų amžiaus;
- b) Į parengiamąją klasę priimami mokiniai, kuriems suėjo 5 metai iki rugsėjo 1 dienos;
- c) Į pirmą klasę priimami mokiniai, kuriems suėjo 6 metai iki rugsėjo 1 dienos;
- d) Į kitas klases priimami mokiniai, atsižvelgus į jų amžių ir kalbinės kompetencijos lygį.

7. Į aukštesnes klases priimami mokiniai pagal vedėjų nustatytus kriterijus, pvz. pradinių klasių baigimu, stojamų egzaminų išlaikymu, ar atsižvelgus į kalbinės kompetencijos lygį.

8. Klasių mokytojai atsako mokyklos vadovybei už tinkamą dėstomųjų dalykų programos vykdymą ir drausmę; laikosi nurodytų mokyklos taisyklių.

9. Finansiškai lituanistinės mokyklos išsilaiko savarankiškai. Mokyklos, pateikusios metines apyskaitas ir federalines 990 Formas, bus įtrauktos į sąrašą mokyklų, kurios galės pretenduoti į JAV LB Švietimo tarybos skirstomą paramą lituanistiniam mokymui. (Mokyklos, naudojančios JAV LB Švietimo tarybos ar JAV LB Krašto valdybos federalinius numerius, turės pristatyti tik metinę apyskaitą)

10. Lituanistinei mokyklai vadovauti Tėvų komitetas ir Mokytojų taryba kviečia mokslo metams vedėją/direktorių ir pristato Švietimo tarybai patvirtinti. Pasibaigus mokslo metams, vedėją/direktorių kviečiamas vadovauti mokyklai ateinantiems mokslo metams arba ieškoma naujo asmens vedėjo pareigoms.

11. Lituanistinės mokyklos vedėjas/direktorius yra atsakingas už mokyklos tvarką, drausmę ir mokytojų atliekamą darbą.

12. Mokytojai sudaro Mokytojų tarybą ir išrenka Tarybos pirmininką. Mokyklose, kur yra mažiau nei 25 mokytojai, visi mokytojai sudaro Mokytojų tarybą. Taryba svarsto mokinių elgesį, jų mokslo pažangumą, kėlimą į aukštesnę klasę ar iš klasės į klasę ir pažymėjimų išdavimą. Klasės mokytojas rūpinasi savo mokinių auklėjimu ir jų mokslo pažangumu, tuo tikslu palaikydamas artimą ryšį su mokinių tėvais arba globėjais, tvarko pažymių knygeles.

13. Mokyklos vedėjas/direktorius su Mokytojų taryba sudaro savo mokyklos vidaus drausmės ir tvarkos nuostatus, apimančius mokslo metų pradžią, pabaigą, egzaminų tvarką, mokinių elgesį, drausmę, tėvų dalyvavimą tvarkai palaikyti ir kitus panašius reikalus.

14. Mokyklos vedėjas/direktorius su Mokytojų taryba sudaro progas mokytojų tobulinimuisi. Tai būtų dalyvavimas konferencijose, tobulinimosi kursų lankymas. Yra būtina kiekvienam dirbančiam su lituanistinės mokyklos mokiniais išklaudyti kursą apie vaikų apsaugą, kur aptariami vaiko žalavimo požymiai, atitinkama teisinė eiga norint informuoti valdžios institucijas.

15. Mokyklų vadovybę sudaro: vedėjas/direktorius, Mokytojų tarybos pirmininkas ir Tėvų komiteto pirmininkas. Jeigu Tėvų komiteto nėra, kviečiamas LB apylinkės atstovas ar apygardos atstovas. Pastaba: Vedėjas/Direktorius negali eiti Tėvų komiteto pirmininko pareigų. Mokytojai negali būti Tėvų komiteto nariai.

- a) Vedėjas/direktorius, pasitaręs su mokytojų taryba, priima ir atleidžia mokytojus;
- b) Apie mokytojų pasikeitimą praneša Tėvų komitetui;
- c) Vedėjas/direktorius kviečia mokytojų tarybos posėdžius, ne rečiau kaip du kartus per metus;
- d) Mokytojų tarybos posėdžiuose dalyvauja ir balsavimo teisę turi Tėvų komiteto paskirtas atstovas;
- e) Tėvų komiteto posėdžiuose ir tėvų susirinkimuose dalyvauja ir balsavimo teisę turi vedėjas/direktorius.

16. Medicininė mokinių priežiūra yra tvarkoma pagal konkrečios valstijos reglamentuojančius įstatymus.

17. Tėvų komitetas atstovauja mokinių tėvus ir vykdo visuotinio tėvų susirinkimo nutarimus:

- a) Rūpinasi mokyklos patalpomis ir inventoriu, surenka mokestį už mokslą, parūpina mokslo priemones;
- b) Sprendžia dėl mokinių atleidimo nuo mokesčio už mokslą, atsižvelgdamas į Mokytojų tarybos rekomendacijas;
- c) Nustato ir moka mokytojams atlyginimą;
- d) Rūpinasi lėšų rinkimu mokyklai.

18. Visuotinį tėvų susirinkimą kviečia Tėvų komitetas arba mokyklos vedėjas/direktorius, arba trečdalis mokyklos mokinių tėvų mokslo metų pradžioje.

19. Visuotinis susirinkimas išklauso mokyklos vedėjo/direktoriaus, Tėvų komiteto pranešimų, tvirtina apyskaitas bei sąmatas, renka naują Tėvų komitetą bei Revizijos komisiją*, tvirtina Tėvų komiteto pasiūlytą mokyklų biudžetą ir mokestį už mokslą.

*Rekomenduojama sudaryti nešališką revizijos komisiją, kuri tikrina Tėvų komiteto veiklą ir bylas, mokyklų išdą ir finansinę ataskaitą. Jei Revizijos komisija randa netvarką Tėvų komiteto veikloje, raštu nurodo priežastis Tėvų komitetui, reikalaujant visuotinio tėvų susirinkimo, Tėvų komitetas tokį susirinkimą sukviečia ne vėliau kaip per dvi savaites nuo rašto gavimo dienos. Komitetui to nepadarius, visuotinį tėvų susirinkimą kviečia Revizijos komisiją.

20. Mokyklos lėšas sudaro:

- a) Mokestis už mokslą;
- b) Lėšos po išlaidų iš mokyklos renginių;
- c) Mokyklos vardu surinktos aukos.

Visos lėšos įnešamos į bendrą išdą, esantį Tėvų komiteto žinioje.

21. Likvidavus liuanistinę mokyklą, jei mokykla naudojasi Švietimo tarybos mokesčių numeriu, finansai, dokumentacija ir materialinės vertybės perduodamos JAV LB Švietimo tarybai. Jei mokykla naudojasi kitu numeriu, tai finansai, dokumentacija ir materialinės vertybės perduodamos tai organizacijai.

22. Šie nuostatai įsigalioja JAV LB Švietimo tarybai priėmus ir LB Krašto valdybai juos patvirtinus.

